

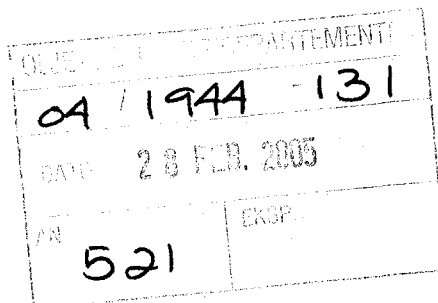

Sør-Trøndelag fylkeskommune
Enhet for regional utvikling

Det kongelige olje- og energidepartement
Postboks 8148 Dep.

Vår saksbehandler: Arnfinn Kristensen, tlf. 73 86 64 40
E-post: arnfinn.kristensen@stfk.no
Postmottak: .

0033 OSLO

Deres ref.: 04/1994
Vår ref.: 200412797-3 344
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 25.02.2005

Høring - NOU 2004:26 Videreføring av hjemfallsordning

Oversender som informasjon til NVE, Fylkesrådmannens innstilling til Fylkesutvalget for politisk behandling den 3. mars 2005.

FYLKESRÅDMANNENS INNSTILLING

Høringssvar til Olje- og energidepartementet av NOU 2004:26 Hjemfall.
Fylkesutvalget i Sør-Trøndelag gir følgende merknader:

1. Norges har hatt og vil fortsatt ha avgjørende betydning for bosetting og utvikling av næringsliv i distriktene. Hjemfallsinstituttet i industrikonsesjonsloven av 1917 har og vil fortsatt bidra til lokal og regional forankring og tilknytning fra etablerte kraftselskap til vertskommunen og regionen. Nasjonale, regionale og lokale hensyn er godt ivaretatt ved dagens ordning i det offentlige eierskap. En finner ikke tilstrekkelig samfunnsmessige gode argumenter for innføring av et hjemfallsinstitutt som kan føre til nedbygging av offentlig styring og eierskap av kraftproduksjonen.
2. Hjemfallsutvalgets innstilling gir et ufullstendig grunnlag for å fremme lovendringsforslag for regulering av et nytt hjemfallsinstitutt. En vil særlig peke på den juridiske usikkerhet som fremkommer i utredningen, og i hvilken grad EØS-avtalen gjelder for vannkraft. Fylkesutvalget finner det mangelfullt utredet hvilke handlingsfrihet Norge har for utforming av en fremtidig ordning for regulering av viktige samfunnsmessige interesser.
3. Det registreres at i forhold til EØS-avtalen, er det fra statens synspunkt en oppfatning at den ikke gjelder forvaltning og eierskap av vannkraftressurser uten at dette standpunkt er fulgt opp ved forhandlinger / samtaler med ESA. En etterspør initiativ til forhandlinger / samtaler i denne saken før den legges frem for Stortinget.
4. De samfunnsmessige konsekvenser må utredes grundigere. Vannkraftproduksjon og infrastrukturen tilhørende denne er sentrale fundament i velferdssamfunnet, hvor beredskap også er viktig. Kraftbransjen er en desentralisert næringsvirksomhet som er representert i alle regioner i landet, og med stor betydning for det enkelte lokalsamfunn. Eierskap på lokalt og regionalt plan

plasserer energiselskapene som sentrale aktører i næringsutviklingen i distriktene, hvor selskaperens personell utgjør en lokal/regional viktig ressurs og kompetanse.

5. Delingsmodellene ved hjemfall på ingen er på ingen måte tilfredsstillende, og bør derfor utredes grundigere og med beregningseksempel. Dette gjelder både statens egne rettigheter, og ikke minst fordeling mellom vertskommune/kommune og region/fylkeskommune. Konesjonstidens lengde bør fortsatt være 60 år. Valg av 60 år vektlegges ved behov for styring og kontroll med forvaltning av vannkraftressursene, hensyn til offentlige inntekter, god ressursbruk og verdiskaping.

På bakgrunn av de tidligere nevnte forhold finner en ikke å kunne gi tilslutning til noen av utvalgets modeller, og mener at Stortingets behandling av saken må utsettes til forholdene under pkt. 1 tom. 4 er forsvarlig avklart. Fylkesutvalget vil fremheve at utvalgets mindretall kan følges i noen enkelte innstillinger, men ikke tilfredsstillende for å kunne gi det tilslutning. Fylkesutvalget vil fremheve transaksjonsmodellen / rettighetsmodellen som best synes å tilfredsstillende eier- og samfunnsmessige krav som stilles, dersom de uavklarte problemstillinger knyttet til modellen kan løses tilfredsstillende.

Med hilsen

Arnfinn Kristensen

Sjefingeniør

Sør-Trøndelag fylkeskommune
Enhet for regional utvikling

Det kongelige olje- og energidepartement
Postboks 8148 Dep.

0033 OSLO

Vår saksbehandler: Arnfinn Kristensen, tlf. 73 86 64 40
E-post: arnfinn.kristensen@stfk.no
Postmottak: .

Deres ref.: 04/1994
Vår ref.: 200412797-6 344
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 08.03.2005

Høring - NOU 2004:26 Videreføring av hjemfallsordning

Viser til vårt brev av 25.02.2005 vedr. ovennevnte sak.
Saken er nå politisk behandlet av Fylkesutvalget den 3. mars, og utskrift av møteprotokoll følger vedlagt.

Med hilsen

Arnfinn Kristensen
Sjefingeniør

SØR-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

SAKSPROTOKOLL

Høring - NOU 2004:26 Videreføring av hjemfallsordning

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
Fylkesutvalget	03.03.2005	43/2005

Saksbehandler: Arnfinn Kristensen

Arkivsak: 200412797

Arkivkode: 344

FYLKESUTVALGET - 03.03.2005

Protokoll

Følgende forslag ble fremmet:

1. Morten Ellefsen(FRP):

Fylkesutvalget ønsker at kraftbransjen skal ha rammebetingelser til å sikre en best mulig utnyttelse av vannkraftressursene.

Fylkesutvalget ønsker å sikre at størst mulig av verdiskapningen kommer fellesskapet til gode. Dette kan for eksempel gjøres gjennom konsesjoner, skatter og av avgifter.

Fylkesutvalget mener at et sterkt offentlig eierskap er i seg selv ikke noen garanti for lave, stabile kraftpriser. Ei heller er det en garanti for en sikker kraftforsyning.

Fylkesutvalget stiller seg positive til en harmonisering av konsesjonsregelverket for alle aktører.

Fylkesutvalget mener at det ved endringer i lovverket som medfører endringer i eierskapsrettighetene skal erstattes (ref. Grunnlovens § 105 om full erstatning ved ekspropriasjon).

Votering:

Ved alternativ votering mellom innstillingen og forslaget ble innstillingen vedtatt mot 2 stemmer(H,FRP)

Vedtak

Høringssvar til Olje- og energidepartementet av NOU 2004:26 Hjemfall.

Fylkesutvalget i Sør-Trøndelag gir følgende merknader:

1.

Norges vasskraftressurser har hatt og vil fortsatt ha avgjørende betydning for bosetting og utvikling av næringsliv i distriktene. Hjemfallsinstituttet i industrikonsesjonsloven av 1917 har og vil fortsatt bidra til lokal og regional forankring og tilknytning fra etablerte kraftselskap til vertskommunen og regionen. Nasjonale, regionale og lokale hensyn er godt ivaretatt ved dagens ordning i det offentlige eierskap. En finner ikke tilstrekkelig samfunnsmessige gode argumenter for innføring av et hjemfallsinstitutt som kan føre til nedbygging av offentlig styring og eierskap av kraftproduksjonen.

2.

Hjemfallsutvalgets innstilling gir et ufullstendig grunnlag for å fremme lovendringsforslag for regulering av et nytt hjemfallsinstitutt.

En vil særlig peke på den juridiske usikkerhet som fremkommer i utredningen, og i hvilken grad EØS-avtalen gjelder for vannkraft. Fylkesutvalget finner det mangelfullt utredet hvilke handlingsfrihet Norge har for utforming av en fremtidig ordning for regulering av viktige samfunnsmessige interesser.

3.

Det registreres at i forhold til EØS-avtalen, er det fra statens synspunkt en oppfatning at den ikke gjelder forvaltning og eierskap av vannkraftressurser uten at dette standpunkt er fulgt opp ved forhandlinger / samtaler med ESA. En etterspør initiativ til forhandlinger / samtaler i denne saken før den legges frem for Stortinget.

4.

De samfunnsmessige konsekvenser må utredes grundigere. Vannkraftproduksjon og infrastrukturen tilhørende denne er sentrale fundament i velferdssamfunnet, hvor beredskap også er viktig. Kraftbransjen er en desentralisert næringsvirksomhet som er representert i alle regioner i landet, og med stor betydning for det enkelte lokalsamfunn. Eierskap på lokalt og regionalt plan plasserer energiselskapene som sentrale aktører i næringsutviklingen i distriktene, hvor selskapenes personell utgjør en lokal/regional viktig ressurs og kompetanse.

5.

Delingsmodellene ved hjemfall er på ingen måte tilfredsstillende, og bør derfor utredes grundigere og med beregningseksempel. Dette gjelder både statens egne rettigheter, og ikke minst fordeling mellom vertskommune/kommune og region/fylkeskommune.

Konsesjonstidens lengde bør fortsatt være 60 år. Valg av 60 år vektlegges ved behov for styring og kontroll med forvaltning av vannkraftressursene, hensyn til offentlige inntekter, god ressursbruk og verdiskaping.

6.

På bakgrunn av de tidligere nevnte forhold finner en ikke å kunne gi tilslutning til noen av utvalgets modeller, og mener at Stortingets behandling av saken må utsettes til forholdene under pkt. 1 tom. 4 er forsvarlig avklart. Fylkesutvalget vil fremheve at utvalgets mindretall kan følges i noen enkelte innstillinger, men ikke tilfredsstillende for å kunne gi det tilslutning. Fylkesutvalget vil fremheve transaksjonsmodellen / rettighetsmodellen som best synes å tilfredsstille eier- og samfunnsmessige krav som stilles, dersom de uavklarte problemstillinger knyttet til modellen kan løses tilfredsstillende.